

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta (HE 141/2021 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 2/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

tupakkalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tupakkalain (549/2016) 26 §:n otsikko ja 1 momentti, 27 §, 32 §:n otsikko ja 3 momentti, 35 §, 36 §:n otsikko ja 4 momentti, 54, 58 ja 65 §, 67 §:n 1 momentin 1 kohta, 70 §, 71 §:n 1 momentti, 72 §, 74 §:n 1 momentin 3 kohta ja 3 momentti, 78 §:n 2 momentti, 94 §:n 3 momentti, 95 §, 96 §:n 1 momentti, 97 §:n 1 momentin 8 kohta, 106 §, 107 §:n 1 momentin 1 kohta, 110 §:n 2 kohta ja 117 §,

sellaisina kuin niistä ovat 32 §:n otsikko ja 3 momentti laissa 248/2019 sekä 95 § ja 97 §:n 1 momentin 8 kohta laissa 1374/2016, sekä

lisätään 32 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 248/2019, uusi 4 ja 5 momentti, lakiin uusi 35 a §, 36 §:ään uusi 5 ja 6 momentti, lakiin uusi 36 a, 36 b, 42 a ja 52 a §, 60 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1374/2016 ja 248/2019, uusi 5 momentti, 74 §:n 1 momenttiin uusi 4—6 kohta, 90 §:ään uusi 5 momentti, 91 §:ään uusi 4 ja 5 momentti sekä lakiin uusi 92 a ja 92 b § seuraavasti:

26 §

Ennakoilmoitus sähkösavukkeista, täyttösäiliöistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä

Sähkösavukkeen, täyttösäiliön tai höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen valmistajan tai maahantuojaan on ilmoitettava Valviralle tuotteesta, jota se aikoo alkaa myydä tai muu-

Eduskunnan vastaus EV 18/2022 vp

toin luovuttaa kuluttajille. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuusi kuukautta ennen kuin tuote saatetaan markkinoille. Vastaavasti myös tuotteeseen tehtävästä merkittävästä muutoksesta on tehtävä ilmoitus ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

27 §

Markkinatutkimukset ja myyntimäärät sähkösavukkeista, nikotiininesteistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä

Sähkösavukkeen tai nikotiininesteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava vuosittain Valviralle:

- 1) kattavat tiedot myyntimääristä tuotemerkin ja -tyypin mukaan;
- 2) tiedot eri kuluttajaryhmien mieltymyksistä;
- 3) tiedot tuotteiden myyntitavoista;
- 4) tiivistelmät 1—3 kohdassa tarkoitettuja asioita koskevista markkinatutkimuksista sekä tiivistelmien englanninkielinen käännös.

Mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään, koskee myös höyrystettäväksi tarkoitettuja nikotiinittomia nesteitä.

32 §

Tupakkatuotteen vähittäismyyntipakkauksen pakolliset ja sallitut merkinnät

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, tupakkatuotteen vähittäismyyntipakkauksessa saa esittää tupakkatuotteen tuotenimen ja tupakkatuoteryhmän, valmistajan tai maahantuojan toiminimen ja yhteystiedot sekä tuotteen pakkauskoon ja viivakoodin siten, että vähittäismyyntipakkaus ei merkinnöiltään erotu muista saman tupakkatuoteryhmän vähittäismyyntipakkauksista eikä merkintöjen avulla edistetä tuotteen myyntiä.

Jollei muualla laissa toisin säädetä, tupakkatuotteen vähittäismyyntipakkauksessa ei saa olla muita kuin 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja merkintöjä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen merkintöjen tekstistä, kuvista, kirjasinlajeista ja -koosta, väristä, kehystämisestä, pinta-alasta, sijoittelusta, vuorottelemisesta, kiinnittämisestä, rikkoutumattomuudesta ja muusta määrittelystä;

2) 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun yksilöllisen tunnisteiden sijoittelusta ja merkitsemisestä pakkaukseen, tunnisteiden avulla määritettävistä tiedoista sekä siitä, mitkä tiedot kuuluvat tunnisteeseen ja mihin tietoihin on päästävä sähköisesti sen välityksellä;

3) 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun turvaominaisuuden sijoittelusta ja merkitsemisestä pakkaukseen sekä turvaominaisuuden teknisistä standardeista ja niiden mahdollisesta vuorottelusta;

4) 2 momentissa tarkoitetun aitoustekijän tarjoajan riippumattomuutta koskevista velvollisuuksista;

5) 3 momentissa tarkoitettujen merkintöjen kirjasinlajeista ja -koosta, väristä, pinnasta, sijoittelusta ja muusta määrittelystä; sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan myös säätää

Eduskunnan vastaus EV 18/2022 vp

merkintöjen määrittelyn osalta poikkeuksia 3 momentissa säädetystä yhdenmukaisuuden vaatimuksesta, jos poikkeus on vähäinen eikä edistä tuotteen myyntiä.

35 §

Tupakkatuotteen vähittäismyyntipakkauksen muu ulkoasu

Tupakkatuotteen vähittäismyyntipakkaus ei saa muodoltaan, väriltään, materiaaliltaan, kääreeltään tai muulta ulkoasultaan erottua muista saman tupakkatuoteryhmän vähittäismyyntipakkauksista, eikä vähittäismyyntipakkauksen ulkoasun avulla saa edistää tuotteen myyntiä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tupakkatuotteen vähittäismyyntipakkauksen sallitusta muodosta, väristä, materiaalista, kääreestä ja muusta ulkoasusta sekä avausmekanismista ja muista ominaisuuksista. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan myös säätää vähittäismyyntipakkauksen ulkoasun ja muiden ominaisuuksien osalta poikkeuksia 1 momentissa säädetystä yhdenmukaisuuden vaatimuksesta, jos poikkeus on vähäinen eikä edistä tuotteen myyntiä.

35 a §

Savukkeiden ulkoasu

Savuke ei saa muodoltaan, väriltään, pinnaltaan, filtterinsä väriltä tai muulta ulkoasultaan erottua muista savukkeista, eikä savukkeiden ulkoasun avulla saa edistää tuotteen myyntiä.

Savukkeeseen saa merkitä tuotteen tuotenimen siten, että merkintä ei erotu muiden savukkeiden vastaavista merkinnöistä eikä sen avulla edistetä tuotteen myyntiä. Savukkeessa ei saa olla muita merkintöjä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset savukkeiden sallitusta muodosta, väristä, pinnasta ja filtlerin väristä sekä muusta ulkoasusta sekä 2 momentissa tarkoitetun merkinnän kirjainlajista ja -koosta, väristä, pinnasta, sijoittelusta ja muusta määrittelystä. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan myös säätää poikkeuksia 1 momentissa säädetystä yhdenmukaisuuden vaatimuksesta savukkeiden ulkoasun ja 2 momentissa tarkoitetun merkinnän määrittelyn osalta, jos poikkeus on vähäinen eikä edistä tuotteen myyntiä.

36 §

Sähkösavukkeiden ja täyttösäiliön vähittäismyyntipakkauksen pakolliset ja sallitut merkinnät

Sähkösavukkeiden ja täyttösäiliön vähittäismyyntipakkauksessa saa esittää tuotteen tuotenimen, valmistajan tai maahantuojan toiminimen ja yhteystiedot sekä tuotteen pakkauskoon, maun, valmistuspäivämäärän ja viivakoodin siten, että vähittäismyyntipakkaus ei merkinnöiltään erotu muista sähkösavukkeiden tai täyttösäiliöiden vähittäismyyntipakkauksista eikä merkintöjen avulla edistetä tuotteen myyntiä.

Jollei muualla laissa toisin säädetä, sähkösavukkeiden ja täyttösäiliön vähittäismyyntipakkauksessa ei saa olla muita kuin 1 ja 4 momentissa tarkoitettuja merkintöjä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

Eduskunnan vastaus EV 18/2022 vp

- 1) 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun terveystietojen tekstistä, kirjainlajista ja -koosta, väristä, pinta-alasta, sijoittelusta ja muusta määrittelystä;
- 2) 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetussa lehtisessä annettavista tiedoista;
- 3) 5 momentissa tarkoitettujen merkintöjen kirjainlajista ja -koosta, väristä, pinnasta, sijoittelusta ja muusta määrittelystä; sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan myös säätää merkintöjen määrittelyn osalta poikkeuksia 4 momentissa säädetystä yhdenmukaisuuden vaatimuksesta, jos poikkeus on vähäinen eikä edistä tuotteen myyntiä.

36 a §

Sähkösavukkeen ja täyttösäiliön vähittäismyyntipakkauksen muu ulkoasu

Sähkösavukkeen ja täyttösäiliön vähittäismyyntipakkaus ei saa muodoltaan, väriltään, materiaaliltaan tai muulta ulkoasultaan erottua muista sähkösavukkeiden tai täyttösäiliöiden vähittäismyyntipakkauksista, eikä vähittäismyyntipakkauksen ulkoasun avulla saa edistää tuotteen myyntiä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset sähkösavukkeen ja täyttösäiliön vähittäismyyntipakkauksen sallitusta muodosta, väristä, materiaalista ja muusta ulkoasusta. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan myös säätää vähittäismyyntipakkauksen ulkoasun osalta poikkeuksia 1 momentissa säädetystä yhdenmukaisuuden vaatimuksesta, jos poikkeus on vähäinen eikä edistä tuotteen myyntiä.

36 b §

Täyttösäiliön ja nikotiininesteen ulkoasu

Täyttösäiliö ei saa muodoltaan, väriltään, pinnaltaan, etikettinsä väritä tai muulta ulkoasultaan erottua muista täyttösäiliöistä, eikä täyttösäiliön ulkoasun avulla saa edistää tuotteen myyntiä.

Täyttösäiliöön saa merkitä nikotiininesteen tuotenimen, valmistajan tai maahantuojan toiminnan ja yhteystiedot sekä tuotteen pakkauskoon, maun ja valmistuspäivämäärän siten, että merkinnät eivät erotu muiden täyttösäiliöiden vastaavista merkinnöistä eikä niiden avulla edistetä tuotteen myyntiä. Täyttösäiliössä ei saa olla muita merkintöjä lukuun ottamatta 37 §:ssä tarkoitettuja merkintöjä.

Nikotiinineste ei saa väriltään erottua muista nikotiininesteistä, eikä nesteen värin avulla saa edistää tuotteen myyntiä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset täyttösäiliön sallitusta muodosta, väristä, pinnasta, etiketin väristä sekä muusta ulkoasusta, 2 momentissa tarkoitettujen merkintöjen kirjainlajista ja -koosta, väristä, pinnasta, sijoittelusta ja muusta määrittelystä sekä nikotiininesteen sallitusta väristä. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan myös säätää täyttösäiliön merkintöjen ja muun ulkoasun sekä nikotiininesteen värin osalta poikkeuksia 1—3 momentissa säädetystä yhdenmukaisuuden vaatimuksesta, jos poikkeus on vähäinen eikä edistä tuotteen myyntiä.

Eduskunnan vastaus EV 18/2022 vp

42 a §

Talouden toimijan tunnuksen tekeminen toimimattomaksi

Komission jäljitettävyyasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tunnisteiden antaja saa Tullin tai Valviran pyynnöstä tehdä toimimattomaksi mainitun asetuksen 15 artiklassa tarkoitettun talouden toimijan tunnistekoodin, jos mainitun asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu talouden toimija:

- 1) laiminlyö mainitun asetuksen 14 artiklan 5 kohdan mukaisen velvollisuutensa viipymättä ilmoittaa tunnisteiden antajalle mahdollisista muutoksista alkuperäisessä hakemuslomakkeessa annettuihin tietoihin sekä toiminnan mahdollisesta lopettamisesta säädetyllä tavalla;
- 2) myy tai muutoin luovuttaa tupakkatuotteita, joiden vähittäismyyntipakkauksista puuttuu 32 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu yksilöllinen tunniste tai turvaominaisuus; tai
- 3) myy tai muutoin luovuttaa savuttomia tupakkatuotteita 51 §:n vastaisesti.

52 a §

Tupakkatuotteiden maustamiseen tarkoitettujen tuotteiden myyntikielto

Kuluttajalle ei saa myydä eikä muutoin luovuttaa tuotetta, jonka tarkoituksena on saada aikaan tupakkatuotteelle tunnusomainen tuoksu tai maku.

54 §

Omavalvontasuunnitelma

Tupakkatuotteita, tupakan vastikkeita, tupakointivälineitä, sähkösavukkeita tai nikotiininesteitä myyvän elinkeinonharjoittajan on kustannuksellaan laadittava ja toteutettava omavalvontasuunnitelma 53 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjen kieltojen noudattamiseksi sekä sen varmistamiseksi, että tuotteista on tehty tässä laissa säädetty ilmoitukset ja tuotteiden vähittäismyyntipakkaukset ovat tässä laissa säädettyjen vaatimusten mukaisia. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä omavalvontasuunnitelman laatimisesta, sisällöstä ja toteuttamisesta.

58 §

Etämyynnin kieltö

Tupakkatuotteiden, sähkösavukkeiden, nikotiininesteiden ja poltettavaksi tarkoitettujen kasvi-peräisten tuotteiden rajat ylittävä etämyynti on kielletty. Myöskään Suomeen sijoittautunut elinkeinonharjoittaja ei saa myydä tai muutoin luovuttaa mainittuja tuotteita kuluttajalle kuluttajan-suojalain (38/1978) 6 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua etäviestintä käyttäen.

Eduskunnan vastaus EV 18/2022 vp

60 §

Tukkumyynnin rajoitukset

Tukkumyyjällä on oikeus saada Valviralta 1 ja 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksiensa varmistamiseksi välttämättömät tiedot vähittäismyyntiluvan haltijoista ja tukkumyynti-ilmoituksen tehneistä elinkeinonharjoittajista sekä käsitellä näitä tietoja.

65 §

Kielto tuoda maahan etäviestimen välityksellä hankittuja tuotteita

Yksityishenkilö ei saa hankkia tai vastaanottaa elinkeinonharjoittajalta tupakkatuotteita, sähkösavukkeita, nikotiininesteitä tai poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita postitse, tavarankuljetuksena tai muulla vastaavalla tavalla Suomen ulkopuolelta.

67 §

Matkustajatuonnin määrälliset rajat

Yksityishenkilö ei saa tuoda maahan:

1) tupakkatuotteita, joiden vähittäismyyntipakkauksen merkinnät poikkeavat 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetystä, enempää kuin 200 savuketta, 50 sikaria, 100 pikkusikaria ja 250 grammaa kääre-, piippu- tai vesipiipputupakkaa sekä muuta tupakkatuotetta enempää kuin 200 annosyksikköä tai 250 grammaa irtonaisena;

70 §

Hintahyvityksen kielto

Elinkeinoharjoittaja ei saa vähittäismyynnissä tarjota eikä maksaa tupakkatuotteen, tupakan vastikkeen, tupakointivälineen, tupakkajäljitelmän, sähkösavukkeen tai nikotiininesteen hinnasta hyvitystä, joka määräytyy mainittujen tuotteiden tai muiden kulutushyödykkeiden ja palvelujen ostojen mukaan.

71 §

Esilläpitokielto

Tupakkatuotteita, tupakan vastikkeita, sähkösavukkeita, nikotiininesteitä tai tupakointivälineitä, jotka on tarkoitettu tupakkatuotteen kuumentamiseen, tai mainittujen tuotteiden tavaramerkejä ei saa pitää esillä tupakkatuotteiden, tupakan vastikkeiden, tupakointivälineiden, tupakkajäljitelmien, sähkösavukkeiden tai nikotiininesteiden vähittäismyynnissä.

Eduskunnan vastaus EV 18/2022 vp

72 §

Kuvasto ja luettelo

Sen estämättä, mitä 68 ja 71 §:ssä säädetään, vähittäismyyjä saa esittää ostajalle tämän pyynnöstä painetun kuvaston myyntipaikassa myytävänä olevista tuotteista tai niiden vähittäismyyntipakkauksista. Lisäksi kuvastossa saa esittää tuotteen tavaramerkin. Vähittäismyyjä saa myös luovuttaa ostajalle tämän pyynnöstä painetun luettelon mainituista tuotteista sekä niiden hinnoista. Kuvaston ja luettelon muodosta, sisällöstä ja ulkoasusta voidaan antaa tarkempia säännöksiä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

74 §

Yleiset tupakointikiellot

Tupakoida ei saa:

3) päiväkotien taikka esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta tai lukio-opetusta antavien oppilaitosten ulkotiloissa;

4) leikkikentillä, joista on laadittava kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) 7 §:n mukainen turvallisuusasiakirja;

5) lastensuojelulain tai mielenterveyslain nojalla hoitoa antavien laitosten ulkoalueilla, jotka on tarkoitettu alle 18-vuotiaille;

6) yleisellä uimarannalla toukokuun alusta syyskuun loppuun; yleisellä uimarannalla tarkoitetaan uimarantaa, jossa kunnan terveydensuojeluviranomainen odottaa huomattavan määrän ihmisiä uivan ja josta on tehtävä terveydensuojelulain (763/1994) 13 §:n 1 momentin 2 kohdan mukainen ilmoitus.

Savutonta tupakkatuotetta ei saa käyttää päiväkotien taikka esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta tai lukio-opetusta antavien oppilaitosten sisä- tai ulkotiloissa eikä leikkikentillä.

78 §

Asuntoyhteisön tupakointikiellot

Asuntoyhteisö saa kieltää tupakoinnin asuntoyhteisön hallitsemassa yhteisissä ulkotiloissa.

90 §

Hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä perittävät maksut

Tuotetta ei saa tuoda markkinoille ennen kuin 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettu maksu on maksettu.

Eduskunnan vastaus EV 18/2022 vp

91 §

Tupakkalain valvontamaksut

Valvira perii tämän lain valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi vuosittain valvontamaksun tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja höyrystettäväksi tarkoitettujen nikotiinittomien nesteiden valmistajilta ja maahantuojilta. Valvontamaksu muodostuu seuraavasti niiden myyntimäärien perusteella, jotka valmistaja tai maahantuoja on edellisen kalenterivuoden aikana ilmoittanut Valviralle 16 ja 27 §:n nojalla:

- 1) savukkeet: 0,001 euroa kappaleelta;
- 2) sikarit: 0,02 euroa kappaleelta;
- 3) pikkusikarit: 0,001 euroa kappaleelta;
- 4) muut kuin 1—3 kohdassa tarkoitettut tupakkatuotteet: 1,7 euroa kilolta;
- 5) nikotiininesteet ja höyrystettäväksi tarkoitettut nikotiinittomat nesteet: 0,01 euroa millilitralta.

Edellä 4 momentissa tarkoitettun valvontamaksun suuruus on kuitenkin vähintään 300 euroa ja enintään 70 000 euroa valmistajaa tai maahantuojaa kohden.

92 a §

Valvontamaksun oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on virheen johdosta määrätty liikaa valvontamaksua, maksupäätös on oikaistava, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi voidaan tehdä kolmen vuoden kuluessa maksun määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

92 b §

Valvontamaksun oikaisu maksunsaajan hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen vuoksi taikka sen johdosta, ettei asiaa ole joltakin osalta tutkittu, jäänyt määräämättä valvontamaksu tai osa siitä maksuvelvollisen sitä aiheuttamatta, maksupäätös on oikaistava, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu maksunsaajan hyväksi voidaan tehdä vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin maksu määrättiin tai olisi pitänyt määrätä.

94 §

Tuotevalvontaa koskevien tietojen tallentaminen ja julkaiseminen

Poiketen siitä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, tämän lain 26 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun luonnollisen hen-

Eduskunnan vastaus EV 18/2022 vp

kilön nimi on saatettava sellaisenaan julkiseksi, kun tietoja asetetaan saataville tämän pykälän 2 momentin mukaisesti.

95 §

Vähittäismyyntilupien ja tukkumyynti-ilmoitusten rekisteri

Valvira ja kunnat pitävät lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä, valvontaa, valvonnan ohjausta ja kehittämistä sekä tilastointia varten valtakunnallista rekisteriä elinkeinonharjoittajista:

- 1) joille on myönnetty 44 §:ssä tarkoitettu lupa tai jotka ovat hakeneet tällaista lupaa;
- 2) jotka ovat tehneet 48—50 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen.

Rekisteröitäviä tietoja ovat:

1) hakijan tai ilmoituksen tekijän nimi, toiminimi ja yhteystiedot Suomessa, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus sekä tuotteiden myyntipaikan osoite;

2) lupa- tai ilmoitusnumero, tiedot luvan tai ilmoituksen perusteella tapahtuvasta toiminnasta ja omavalvonnasta, tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta sekä tällaisen rikkomuksen seuraamuksesta sekä tiedot valvontaviranomaisten suorittamista tarkastuksista ja näiden tuloksista;

3) muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä, valvontaa ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot.

Valvira ja kunnat ovat 1 momentissa tarkoitettun rekisterin luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuojasetus*, 26 artiklassa tarkoitettuja yhteisrekisterinpitäjiä. Kunta vastaa 2 momentissa tarkoitettujen tietojen kirjaamisesta rekisteriin ja niiden oikeellisuudesta. Valvira vastaa rekisterin tietojärjestelmän toimivuudesta, ylläpidosta ja kehittämisestä, tietojen käytettävyydestä, eheydestä, säilyttämisestä ja tuhoamisesta sekä muista tietosuojasetuksen mukaisista rekisterinpitäjän velvoitteista. Valvira toimii tietosuojasetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna rekisteröityjen yhteyspisteenä, jos rekisteröidyn pyyntö koskee useamman kuin yhden kunnan alueella sijaitsevia myyntipaikkoja. Kunta toimii tietosuojasetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna rekisteröityjen yhteyspisteenä, jos rekisteröidyn pyyntö koskee kunnan alueella sijaitsevaa myyntipaikkaa.

Poiketen siitä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetään, luvanhaltijan ja ilmoituksen tekijän nimi, lupa- ja ilmoitusnumero ja yleiseen käyttöön tarkoitettut osoite- ja yhteystiedot voidaan saattaa rekisterissä sellaisinaan julkisiksi niin, että tietoja voidaan hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena luvanhaltijan tai ilmoituksen tekijän nimeä, yritys- ja yhteisötunnusta tai lupa- tai ilmoitusnumeroa taikka myyntipaikan nimeä. Elinkeinonharjoittajaa koskevat tiedot säilytetään rekisterissä viisi vuotta myynnin lopettamisen tai vähittäismyyntiluvan peruuttamisen jälkeen.

Eduskunnan vastaus EV 18/2022 vp

96 §

Kunnan kiellot ja määräykset

Jos kunta valvontatehtävässään havaitsee alueellaan tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai antamansa määräyksen vastaista toimintaa, kunta voi kieltää tällaisen toiminnan tai määrätä toiminnan korjattavaksi tämän lain mukaiseksi.

97 §

Vähittäismyyntiluvan peruuttaminen

Kunta voi peruuttaa 44 §:ssä tarkoitetun tai vanhan tupakkalain nojalla myönnetyn vähittäismyyntiluvan vähintään viikon ja enintään kuuden kuukauden määräajaksi, jos vähittäismyyntiluvan haltija kunnan tai muun valvontaviranomaisen kirjallisesta varoituksesta taikka rikosoikeudellisesta seuraamuksesta huolimatta:

8) 71 §:n vastaisesti pitää tupakkatuotteita, tupakan vastikkeita, sähkösavukkeita, nikotiininesiteitä tai tupakointivälineitä, jotka on tarkoitettu tupakkatuotteen kuumentamiseen, taikka mainittujen tuotteiden tavaramerkkejä esillä myyntipaikassa.

106 §

Muutoksenhaku Valviran ja kunnan päätöksiin

Edellä 91 §:ssä tarkoitettuun valvontamaksuun saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta. Oikaisuvaatimus on esitettävä kolmen vuoden kuluessa valvontamaksun määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin viimeistään 60 päivän kuluttua päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Muutoksenhausta markkinaoikeudellisiin asioihin säädetään kuitenkin tämän lain 107 §:ssä ja muutoksenhausta 84 §:ssä tarkoitettua valvontasuunnitelmaa sekä 90 ja 91 §:ssä tarkoitettuja taksoja koskeviin päätöksiin kuntalaissa (410/2015).

107 §

Muutoksenhaku markkinaoikeudellisiin asioihin

Valittamalla ei saa hakea muutosta:

1) Valviran tai kunnan antamaan kieltopäätökseen tai muuhun päätökseen, joka perustuu 68 §:n vastaiseen markkinointiin taikka siihen, että tupakkatuotteen, sähkösavukkeen, täyttösäiliön, nikotiininesteen, höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen tai poltettavaksi tar-

Eduskunnan vastaus EV 18/2022 vp

koitetun kasviperäisen tuotteen vähittäismyyntipakkaus tai tuote itsessään on 5 luvun säännösten vastainen;

110 §

Tupakan markkinointirikkomus

Markkinointitoimen tilaaja ja toimeenpanija sekä näiden palveluksessa oleva, joka tahallaan

2) pitää 71 §:n vastaisesti tupakkatuotteita, tupakan vastikkeita, sähkösavukkeita, nikotiininesiteitä tai tupakointivälineitä, jotka on tarkoitettu tupakkatuotteen kuumentamiseen, taikka mainittujen tuotteiden tavaramerkkejä vähittäismyynissä esillä, on tuomittava *tupakan markkinointirikkomuksesta* sakkoon.

117 §

Myyntipäällykset

Mitä tässä laissa säädetään tupakkatuotteen, poltettavaksi tarkoitettun kasviperäisen tuotteen, sähkösavukkeen, täyttösäiliön tai höyrystettäväksi tarkoitettun nikotiinittoman nesteen vähittäismyyntipakkauksesta, koskee myös tuotteen mahdollista myyntipäällystä lukuun ottamatta 32 §:n 1 momentin 2 kohtaa, 34 ja 35 §:ää sekä 6 lukua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 32 §:n otsikko ja 3—5 momentti, 35 ja 35 a §, 36 §:n otsikko ja 4—6 momentti sekä 36 a ja 36 b § tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä toukokuuta 2023.

Mitä 58 §:ssä säädetään poltettavaksi tarkoitettun kasviperäisen tuotteen myynnistä ja muusta luovuttamisesta kuluttajalle kuluttajansuojalain 6 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua etäviestintä käyttäen ja tämän lain 65 §:ssä tällaisen tuotteen maahantuontikiellosta etäviestimen välityksellä, sovelletaan 1 päivästä marraskuuta 2022.

Höyrystettäväksi tarkoitettusta nikotiinittomasta nesteestä, joka on laillisesti myyty tai muutoin luovutettu kuluttajille Suomessa ennen tämän lain voimaantuloa, on tehtävä 26 §:ssä tarkoitettu ilmoitus viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2022.

Höyrystettäväksi tarkoitettun nikotiinittoman nesteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava 27 §:ssä tarkoitettut tiedot Valviralle ensimmäisen kerran vuonna 2023.

Tuotetta, jonka tarkoituksena on saada aikaan tupakkatuotteelle tunnusomainen tuoksu tai maku, saa 52 a §:n estämättä myydä ja muutoin luovuttaa kuluttajille huhtikuun 2023 loppuun, jos tuotteet on valmistettu tai luovutettu vapaaseen liikkuvuuteen ennen tämän lain voimaantuloa.

Tupakkatuotteita, tupakan vastikkeita, tupakointivälineitä, sähkösavukkeita tai nikotiininesiteitä myyvän elinkeinonharjoittajan on päivitettävä omavalvontasuunnitelmansa 54 §:n mukaiseksi huhtikuun 2023 loppuun mennessä.

Edellä 91 §:n 4 ja 5 momentissa tarkoitettua valvontamaksua ei peritä vuonna 2022, jos valmistaja tai maahantuoja ilmoittaa 21 §:n 3 momentin tai 30 §:n 3 momentin nojalla annetuissa

Eduskunnan vastaus EV 18/2022 vp

säännöksissä tarkoitetulla tavalla poistavansa tuotteen markkinoilta viimeistään 20 päivänä syyskuuta 2022.

Helsingissä 16.3.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri